

Wyrok z dnia 7 kwietnia 1994 r.

II URN 11/94

Decyzja organu rentowego w sprawie renty inwalidy wojennego wydana w oparciu o orzeczenia komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, w skład których, nie wchodził lekarz - przedstawiciel Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej narusza art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1983 r., Nr 13 poz. 68).

Przewodniczący SSN: Teresa Romer, Sędziowie SN: Krzysztof Kolasiński, Stefania Szymańska (sprawozdawca),

Sąd Najwyższy przy udziale prokuratora Iwony Kaszczyszyn, po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 1994 r. sprawy z wniosku Pelagi N. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. o rentę inwalidy wojennego, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 grudnia 1993 r. [...],

u c h y l i ł zaskarżony wyrok oraz poprzedzający go wyrok Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 18 sierpnia 1993 r., [...] i przekazał sprawę Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w R. do ponownego rozpoznania

U z a s a d n i e n i e

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., decyzją z dnia 2 marca 1993 r., odmówił Pelagi N. prawa do renty inwalidy wojennego na tej podstawie, że inwalidztwo jej nie pozostaje w związku z działalnością w ruchu oporu.

Wnioskodawczyni do akt rentowych przedłożyła potwierdzoną kserokopię legitymacji wydanej przez Urząd do Sprawy Kombatantów i Osób Represjonowanych stwierdzającej okres jej działalności w Armii Krajowej od kwietnia 1942 r. do stycznia 1945 r.

Obwodowa Komisja Lekarska do Sprawy Inwalidztwa i Zatrudnienia w R. orzeczeniem z dnia 12 stycznia 1993 r., a następnie Wojewódzka Komisja Lekarska

w R. orzeczeniem z dnia 18 lutego 1993 r., zaliczyły wnioskodawczynię do I grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia, nie stwierdzając inwalidztwa pozostającego w związku z działalnością w ruchu oporu.

W związku z odwołaniem wnioskodawczynie sprawę rozpoznał Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach, który wyrokiem z dnia 18 sierpnia 1993 r. odwołanie to oddalił. Na podstawie opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu kardiologii, neurologii i ortopedii Sąd ustalił, że rozpoznane u wnioskodawczynie schorzenia mają charakter samoistny i nie są związane z działalnością wnioskodawczynie w ruchu oporu, a zatem nie jest ona inwalidą w rozumieniu ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1983 r., Nr 13, poz. 68).

Wniesioną od powyższego wyroku rewizję wnioskodawczynie oddalił Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach wyrokiem z dnia 15 grudnia 1993 r. Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Wojewódzkiego, iż rozpoznane u wnioskodawczynie schorzenia, a w szczególności przebyte w 1945 r. słuczenie głowy bez następstw neurologicznych, nadciśnienie tętnicze, przewlekła choroba niedokrwienna serca, skrzywienie kręgosłupa szyjno-piersiowego z wtórnymi zmianami zwyrodnieniowymi bez istotnego ograniczenia sprawności ruchowej, stan po operacyjnym usunięciu pęcherzyka żółciowego, kamica nerkowa lewostronna i zmiany zwyrodnieniowe stawów kolanowych bez ograniczenia ruchomości nie uzasadniają zaliczenia wnioskodawczynie do jednej z grup inwalidów w związku z działaniami wojennymi.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego złożył rewizję nadzwyczajną Minister Sprawiedliwości. Zarzucając rażące naruszenie prawa, a w szczególności art. 3 § 2 k.p.c. oraz art. 57 ust. 2 i art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1983 r., Nr 13, poz. 68) Minister wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 18 sierpnia 1993 r., [...], i przekazanie sprawy Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest uzasadniona, bowiem wyroki Sądów obu instancji istotnie rażąco naruszają powołane w rewizji przepisy prawa.

Naruszenie powołanych przepisów polega na usankcjonowaniu błędnego postępowania przed organem rentowym, a w szczególności na niezachowaniu ustawowego trybu ustalania uprawnień do renty inwalidy wojennego określonego w art.

57 ust. 2 wyżej powołanej ustawy z dnia 29 maja 1974 r. Stosownie do uregulowania zawartego w tym przepisie grupę inwalidztwa [...] i jego związek z działaniami wojennymi, lub mającymi charakter wojennych [...] ustala komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, w skład której wchodzi także lekarz-przedstawiciel Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej.

Udział przedstawiciela tego Związku w komisji lekarskiej jest obligatoryjny.

Z akt sprawy wynika, że w składzie Obwodowej i Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej nie brał udziału przedstawiciel Związku Inwalidów Wojennych R.P. Skład tych komisji był więc niepełny, a zatem decyzja organu rentowego została wydana z istotnym naruszeniem art. 57 ust. 2 cytowanej ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych. W tej sytuacji Sąd Wojewódzki w celu usunięcia skutków tego uchybienia winien był dopuścić dowód z opinii biegłych lekarzy z udziałem lekarza-przedstawiciela Związku Inwalidów Wojennych R.P., czego jednakże nie uczynił.

Udział w komisji lekarskiej przedstawiciela takiego Związku ma na celu ochronę interesu osoby ubiegającej się o świadczenia przewidziane dla inwalidów wojennych i pozbawienie zainteresowanego tej ochrony jest istotnym naruszeniem tego prawa wynikającego z art. 57 ust. 2 cytowanej ustawy z dnia 29 maja 1974 r.

Sprawa była więc niedostatecznie wyjaśniona do ostatecznego rozstrzygnięcia, w związku z czym rewizja nadzwyczajna i jej wnioski są w pełni uzasadnione.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na mocy art. 422 § 2 k.p.c.

=====